LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA PIETŲ AFRIKOS RESPUBLIKOJE

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2026 m. lapkičio 11 d.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Bendra ekonominė informacija			
2026-10-13	Tarptautinis valiutos fondas (TVF) spalio mėn. paskelbtoje Pasaulio ekonomikos apžvalgoje sumažino Pietų Afrikos Respublikos 2026 m. BVP augimo prognozę iki 1 proc., nurodydamas, kad šalies ekonomikos perspektyvos, palyginti su metų pradžia, pastebimai pablogėjo. Vis dėlto aukštos žaliavų kainos padeda kompensuoti lėtesnio ekonomikos augimo poveikį valstybės finansams ir suteikia daugiau fiskalinės erdvės. „PSG Financial Services“ vyriausiasis ekonomistas Johannas Elsas įspėja, kad su žaliavų kainų ciklu susijusios papildomos biudžeto pajamos nėra ilgalaikės, tačiau gerėjantys fiskaliniai rodikliai ir laipsniškos struktūrinės reformos sudaro prielaidas tvariam PAR valstybės kredito reitingo gerėjimui.	South Africa takes another beating – BusinessTech	Šalies ekonomikos perspektyvos pablogėjo
2026-10-21	Spalio 21 d. finansų ministras E. Godongwana, pristatydamas vidutinės trukmės biudžeto politikos pareiškimą (Medium-Term Budget Policy Statement, MTBPS), sumažino 2026 m. PAR ekonomikos augimo prognozę nuo anksčiau numatytų 1,6 iki 1,2 proc. 2027 m. prognozuojamas 1,6 proc. augimas. Tarp pagrindinių lėtesnio augimo priežasčių įvardyti Artimųjų Rytų konfliktas, išaugusios energijos kainos, silpnesnės privačiojo sektoriaus investicijos ir infrastruktūros apribojimai. Kartu pažymėta, kad 2026 m. biudžeto deficitas turėtų sumažėti iki 3,9 proc. BVP, palyginti su vasarį prognozuotais 4 proc.	Minister Enoch Godongwana: Medium-Term Budget Policy Statement 2026 | South African Government	Vyriausybė sumažino ekonomikos augimo prognozę
2026-10-27	Spalio 27 d. reitingų agentūra „Moody’s“, įvertinusi finansų ministro E. Godongwana pristatytą vidutinės trukmės biudžeto politikos pareiškimą, nurodė, kad Pietų Afrikos kredito perspektyva išlieka teigiama dėl nuoseklios fiskalinės konsolidacijos ir geresnių mokestinių pajamų surinkimo rezultatų. 2026–2027 finansinių metų biudžeto deficito tikslas sumažintas iki 3,9 proc. BVP, o agentūra prognozuoja, kad valstybės skola galėjo pasiekti aukščiausią lygį 2025 finansiniais metais ir palaipsniui mažės. Pajamų augimą daugiausia lėmė didesnis pelno mokesčio ir PVM surinkimas bei išaugusios aukso ir platinos grupės metalų kainos. Vis dėlto pagrindine rizika išlieka didelės valstybės skolos aptarnavimo išlaidos: 2025 finansiniais metais palūkanoms mokėti teko 18,8 proc. visų valdžios sektoriaus pajamų, o skolos ir BVP santykis, agentūros prognozėmis, iki 2028 finansinių metų sumažės tik iki 84,9 proc. Todėl, nepaisant fiskalinės pažangos, Pietų Afrikos galimybės reaguoti į naujus ekonominius sukrėtimus išlieka ribotos (The National, 2026-10-27).	Moody’s welcomes fiscal progress but cautions on South Africa’s debt costs	„Moody’s“ nurodė, kad Pietų Afrikos kredito perspektyva išlieka teigiama
2026-10-24	Spalio 24 d. prekybos, pramonės ir konkurencijos ministras P. Tau pranešė, kad Pietų Afrikos specialiosiose ekonominėse zonose (SEZ) veikia 234 privačios įmonės, kurių bendros investicijos viršija 2,5 mlrd. eurų. Šių zonų veikla jau sukūrė 134 478 darbo vietas, iš kurių 32 904 yra nuolatinės. Vien Fetakgomo-Tubatse specialiojoje ekonominėje zonoje Limpopo provincijoje	SA Special Economic Zones' future is bright, says Minister Tau - but not everyone is	Pietų Afrikos specialiosios ekonominės zonos: milijardinės investicijos ir

	planuojama pritraukti 2,8 mlrd. eurų investicijų, kurios per artimiausius 10 metų galėtų sukurti iki 20 tūkst. darbo vietų.	convinced | The Citizen	tūkstančiai naujų darbo vietų
2026-10-15	PAR planuoja palaipsniui nutraukti paramą automobilių gamintojams, kurie transporto priemones surenka iš beveik visiškai pagamintų importuotų komplektų. Siekiama didinti vietos komponentų gamybą ir jos dalį automobilių pramonėje nuo 38 iki 60 proc. iki 2035 m	Pietų Afrika keičia automobilių pramonės paramos politiką, siekdama skatinti vietos gamybą	South Africa to stop subsidising imported vehicle kits, pushing carmakers to build locally
Pietų Afrikos tarptautiniai ekonominiai ir prekybiniai ryšiai			
2026-11-03	JAV prezidentas D. Trump pranešė apie ketinimą nuo 2027 m. sausio 1 d. panaikinti Pietų Afrikos ir Ruandos teisę dalyvauti AGOA prekybos lengvatų programoje. JAV ambasadorius Pietų Afrikoje Leo Brent Bozell III sprendimą pavadino „numatoma ir išvengiama“ Pietų Afrikos vyriausybės politikos pasekme, teigdamas, kad Pretorija neatsižvelgė į Vašingtono išsakytus nuogąstavimus. Reaguodamas į JAV sprendimą, PAR prekybos, pramonės ir konkurencijos ministras P. Tau pabrėžė, kad AGOA lengvatų netekimas nereikštų dvišalės prekybos su JAV pabaigos. Pasak jo, 2025 m. pagal šią programą vykdytas eksportas sudarė apie 10 proc. Pietų Afrikos eksporto į JAV ir tik 1 proc. viso šalies eksporto. Vyriausybė per 60 dienų sieks atsakyti į JAV išsakytus nuogąstavimus, vertins galimą poveikį paveiktiems sektoriams ir spartins eksporto rinkų diversifikavimą, plėsdama prekybos ryšius su Afrika, Europa, Artimaisiais Rytais ir Azija.	South Africa responds to being expelled from AGOA – BusinessTech	JAV ketina panaikinti PAR prekybos lengvatas pagal AGOA: Pietų Afrika sieks diversifikuoti eksporto rinkas
2026-10-15	Briuselyje vykusiame ES ir PAR politiniame dialoge aptarti dvišaliai santykiai ir strateginės partnerystės stiprinimas. ES pabrėžė, kad ji yra didžiausia Pietų Afrikos prekybos partnerė ir vienas svarbiausių užsienio investicijų šaltinių. Ekonominio bendradarbiavimo pagrindą sudaro 11,5 mlrd. eurų vertės „Team Europe Global Gateway“ investicijų paketas, Švarios prekybos ir investicijų partnerystė (CTIP) bei susitarimo memorandumas dėl tvarių mineralų ir metalų vertės grandinių.	EU-South Africa: Political Dialogue held in Brussels | EEAS	ES ir PAR stiprina strateginę partnerystę ir ekonominį bendradarbiavimą
2026-10-22	Naujasis ES ambasadorius Pietų Afrikoje Kristian Schmidt pabrėžė, kad PAR gali tapti svarbia Europos partnere diversifikuojant kritinių žaliavų tiekimą. ES siekia mažinti priklausomybę nuo Kinijos, ypač baterijų ir elektrifikacijos pramonei reikalingų mineralų srityje. Ambasadorius akcentavo galimybes plėtoti mineralų perdirbimą Pietų Afrikoje, užuot apsiribojus žaliavų eksportu. Tai galėtų paskatinti didesnės pridėtinės vertės kūrimą ir pramonės plėtrą PAR.	New EU ambassador sees South Africa as key partner in Europe's critical-minerals diversification drive	ES siekia stiprinti bendradarbiavimą su PAR kritinių žaliavų tiekimo grandinėse
2026-11-02	Lapkričio 2–3 d. Keiptaune vykusiame Europos Komisijos inicijuotame renginyje „BlueInvest Africa 2026“ Pietų Afrikos prekybos, pramonės ir konkurencijos viceministras J. Steenhuisen pabrėžė mėlynosios ekonomikos potencialą stiprinant Afrikos ekonominį atsparumą ir mažinant priklausomybę nuo nestabilių pasaulinės prekybos sąlygų. Pasak jo, Afrikos mėlynoji ekonomika	Blue economy can pull Africa away from global trade bedlam, says Steenhuisen	Pietų Afrika siekia išnaudoti mėlynosios ekonomikos potencialą ir

	jau sukuria apie 350 mlrd. eurų vertės ekonominę naudą, o tolesnį jos augimą galėtų skatinti investicijos į jūrų transportą, uostus, žvejybą, akvakultūrą, laivų statybą ir atsinaujinančiąją energetiką. Steenhuisenas taip pat akcentavo glaudesnio regioninio bendradarbiavimo, privačių investicijų ir ES bei Afrikos partnerystės svarbą. Jis pažymėjo, kad 2025 m. Pietų Afrika eksportavo laivų už daugiau kaip 5,7 mlrd. randų, todėl turi potencialo tapti svarbia laivų statybos partnere žemyne. ES ambasadorius Pietų Afrikoje K. Schmidt pabrėžė bendradarbiavimo galimybes plėtojant jūrų pramonę ir stiprinant regioninę logistiką		stiprinti jūrų pramonę
2026-10-22	Spalio 22 d. pasak Kinijos ambasadorius Pietų Afrikoje Wu Peng, 2026 m. gegužės–rugpjūčio mėn. Pietų Afrikos eksportas į Kiniją išaugo beveik 25 proc., o importas iš Kinijos – 23 proc. Kinijai tapus didžiausia Pietų Afrikos prekybos partnere, tačiau išlieka didelis prekybos disbalansas: Kinija sudaro 35,7 proc. Pietų Afrikos pramonės gaminių importo, tačiau jai tenka tik 5,9 proc. šios produkcijos eksporto. Tuo pat metu gamtosaugininkai, ūkininkai ir vietos bendruomenės priešinasi planuojamai Kinijos investicijai į pramonės gamyklas prie Limpopo upės dėl galimo poveikio aplinkai. Kinijos ambasadorius viešai pabrėžė dvišalio bendradarbiavimo svarbą stiprinant pasaulinį valdymą, o Kinijos ambasada, reaguodama į ES ambasadoriaus pasisakymus, gynė kiniškų elektromobilių eksporto į Pietų Afriką svarbą žaliajai pertvarkai.	South Africa's trade with China surges after duty-free deal | Reuters	Kinijos ir Pietų Afrikos prekybos ryšiai stiprėja, tačiau išlieka prekybos disbalansas ir aplinkosaugos iššūkiai
2026-10-27	Spalio 27 d. paskelbtais „Rand Merchant Bank“ duomenimis, Marokas aplenkė Pietų Afriką ir tapo ketvirta patraukliausia investicijų kryptimi Afrikoje. Šį pokytį lėmė spartesnė Maroko industrializacija ir ekonomikos augimas: 2025 m. jo ekonomika augo 4,9 proc., palyginti su vos 1,1 proc. Pietų Afrikoje. Pastarosios investicinį patrauklumą riboja ilgalaikis lėtas ekonomikos augimas ir infrastruktūros problemos.	South Africa tumbles down investment rankings in Africa – Daily Investor	Marokas aplenkė Pietų Afriką pagal investicinį patrauklumą Afrikoje
2026-10-25	Belgija aktyviau ieško kvalifikuotų darbuotojų Pietų Afrikoje, ypač techninės priežiūros, inžinerijos, pramonės elektrikos ir gamybos srityse. Darbdaviai siūlo 2 833–5 000 eurų mėnesinį bruto atlyginimą, taip pat gali padengti kelionės, vizų ir persikėlimo išlaidas bei suteikti iki 32 kasmetinių atostogų dienų. Darbuotojų trūkumą Belgijoje didina visuomenės senėjimas ir vietos darbo rinkoje stokojama reikiamų kvalifikacijų. Siekiant pritraukti PAR specialistus, pradėta „Forum Jobs South Africa“ iniciatyva, jungianti Belgijos darbdavius ir Pietų Afrikos įdarbinimo agentūras.	Top country for work-life balance hunting for skilled South Africans — offering up to R90,000 per month and 42 days leave – BusinessTech	Belgija siekia pritraukti kvalifikuotus darbuotojus iš Pietų Afrikos
2026-10-16	27 Pietų Afrikos maisto produktų gamybos įmonės dalyvavo spalio 17–21 d. Paryžiuje vykusioje tarptautinėje maisto produktų parodoje „SIAL Paris“. Įmonės pristatė perdirbtus maisto produktus, gėrimus, jūros gėrybes, prieskonius, šaldytus produktus, konditerijos gaminius ir kitą produkciją. Dalyvavimą organizavo ir	SA Food Exporters Target New Market Opportunities in France – The Department of	Pietų Afrikos maisto pramonė pristatyta tarptautinėje parodoje „SIAL Paris“

	rėmė PAR prekybos departamentas, siekdamas padėti vietos įmonėms užmegzti ryšius su Europos importuotojais ir platintojais.	Trade Industry and Competition	
2026-10-13	Pietų Afrikos Respublikos (PAR) rezervų banko duomenimis, Kinija tapo didžiausia šalies prekybos partnere, pirmą kartą per daugiau kaip 23 metus aplenkusi Europą. 1999–2026 m. Kinijos dalis PAR užsienio prekyboje išaugo nuo 3,1 iki 28,6 proc., o Europos – sumažėjo nuo 35,7 iki 26,01 proc. Vis dėlto Europa išlieka pagrindine PAR eksporto rinka. Kartu stiprėjantys prekybos ryšiai su Kinija kelia iššūkių vietos pramonei: pigių kiniškų prekių antplūdis, kurį dar labiau skatina JAV tarifų politika, didina konkurencinį spaudimą ir silpnina jau sunkumų patiriančius PAR gamintojus.	South Africa has a new number one best friend after 23 years – BusinessTech	Kinija pirmą kartą per daugiau nei du dešimtmečius aplenkė Europą ir tapo didžiausia PAR prekybos partnere
2026-10-02	Pietų Afrika ir Egiptas įsteigė bendrą verslo tarybą, kurios tikslas – skatinti prekybą ir ekonominį bendradarbiavimą. Numatytos bendradarbiavimo sritys apima kasybą, žemės ūkį, atsinaujinančiąją energetiką ir transportą.	South Africa Launches Joint Business Council With Egypt – The Department of Trade Industry and Competition	PAR ir Egiptas įsteigė bendrą verslo tarybą
Turizmas			
2026-10-11	Turizmo sektoriaus augimas sulaukė tarptautinio pripažinimo. Spalio 11 d. paskelbta, kad turizmo ministrė Patricia de Lille apdovanota Pasaulio kelionių ir turizmo tarybos (WTTC) „Global Champion Award“ už lyderystę stiprinant viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą. Spalio 1 d. vykusiame Turizmo infrastruktūros investicijų aukščiausiojo lygio susitikime pristatytas 15 investicinių projektų, kurių bendra vertė siekia 3,5 mlrd. randų.	South Africa’s tourism growth and public-private partnerships receive global recognition	Turizmo sektoriaus augimas sulaukė tarptautinio pripažinimo
2026-10-01	Spalio 1 d. paskelbtais rugpjūčio duomenimis, PAR sulaukė 1 005 286 tarptautinių turistų – 7,4 proc. daugiau nei 2025 m. rugpjūtį. Per pirmuosius aštuonis 2026 m. mėnesius šalyje apsilankė 7,58 mln. tarptautinių turistų, t. y. 11,7 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu 2025 m. Daugiausiai keliautojų atvyksta iš buvo JAV, Jungtinė Karalystė ir Vokietija.	South Africa's tourism growth continues | SAnews	Augo tarptautinių turistų srautai

Parengė:

Karolina Astrauskaitė, LR ambasados Pietų Afrikos Respublikoje trečioji sekretorė,
tel. +27 74 130 3321, el. paštas karolina.astrauskaite@urm.lt